

XLV. LETNIK
1925
11. ŠTEVILKA

LJUBLJANSKI
ZVON

MESEČNIK
ZA
KNJIŽEVNOST
IN PROSVETO

UREJUJE FRAN ALBRECHT / LAST IN ZALOŽBA »TISKOVNE ZADRUGE« V LJUBLJANI

Fran Eller / Pesmi

Na Karavankah

Počijem na grebenu, ki razdvaja,
kar eno je od juga h Gospi Sveti,
do koder mi obzorje da dozreti,
ki s sinjim nebom sinjo zemljo spaja.

Z menoj temena skalnatih vršičev,
pa niže smrek in hoj zeleno morje,
a doli na ravnici par voličev
obrača kmet in dolge brazde orje.

Bórno mravljinče na razpeti dlani
se zde prostrani kmet in plug in voli ...
Bog s tabo, kmet, o vojvodskem prestoli
dosanjat si ... zdaj orji, zdaj tlačani! —

V daljavi Drave trak se blede riše:
Poljanci tam so, više sem Gorjanci,
za selom selo, zraven cerkvic hiše,
ceste vijo srebrne se med klanci.

Kaj nisi dom moj bila, zemlja lepa?
O tiha vas nad Zilo šumotavo,
o jezero z otočkom za Dobravo,
na poldnu kršna stražila si, Jepa!

Naj oče mi naspi tam pod zvonikom
se belim ... grobje širno vsa planjava:
pod snežnega Dobrača spomenikom
živ narod moj mrtvaško spanje spava.

In mi, prebedni, nismo razkleniti
si znali teh grobov? Ko nam prerobil
tésno igó, verig nam lance zdrobil
spasitelj meč je v borbi zmagoviti,
prižeti brate na srce si nismo
z besedo mogli bratsko, vsepremožno?
Steptano v prah jim pravde nove pismo
in tišje ko kedaj molčanje tožno ...

V ta molk le hrepenenje še izteza
šibke roké, če starega še doma
drži se krov iz dalje gledat roma
in po robih strmo za njim opreza.

Ni čudo mar, da vihri še kljubuje?
Z ledenih Tur v odprte se poljane
vali njen besni srd in ne miruje,
da, kar biló je naše, k tlom se zgane.

Kaj v puhlih upov trobite rogove?
Matjaž nam kralj je klical, nismo čuli,
nazaj ga v dno smo pálnjaki podsuli,
pa čakajmo, da zopet nas pozove! —

In vztrepetala iz globin ujeda,
pradavna bol mi, temna, težkokrila,
na vse vrhove senca njena seda,
nebo in zemljo v mrak mi je zavila ...

Pesem o svitnici

Koroška zima. Sren zamrzli škriplje
v trdo, brezzvezdnato adventno noč,
z dobrane lučka se za lučko tiplje
previdno iz vasic in samnih koč.

Seljaki grejo k svitnici na, faro,
poraslo jih je ivje čez in čez,
možje vodniki, mládo vprek in staro,
v debelih plaščih, v bundah do ušes.

Trpeči narod, s tiho vero v duši,
neurja vaje, vstaja iz temnic
in ni ga, da vabilu se oglúši,
ko v noč veli zvonov jim rani klic:

«O dolga noč... kdo jutra še naj čaka
v dremávici... na pot, na budno pot!
Pogum naj z vami, plamen živ, koraka,
da spelje v dan iz robstva vas mrakot.

«O dolga zima... sever jezno viha,
gazi je vse, že srca vsa zamel.
Kdaj spone razkopnijo, kdaj zapiha
zeleni jug iz bratovskih dežel?

«V sovraštva črno ste nebo zajeti,
daleč ljubezni vam in pravde Bog,
le nada ko drhteča lučka sveti
pa v cerkvi žar skoz oken tenki lok.» —

Pojo zvonovi... Strmo nad zadolji
se vzpenja Karavank mogočni zid.
A bajna noč... Kresnice v zimskem polji! —
Tako gredo v adventni plahi svit...

Bil trd si . . .

Bil trd si oče mi, Gospod, gladil me nisi ne mehkužil, in kar nanese krivd in zmot, vse plačal mi, kot sem zaslužil.	Ni bilo mi ljubezni god življenje, z gnevom si ga družil, v osojen zasejal me kot, ki v žarku Tvojem ni se južil. —
A jaz pogнал sem — in stojim, viharjev strah me ni ne zim in nič ne trepetam: doklej še...	Ko Ti pred lice padem strt, povije v grob me majka Smrt. Ah majke, te so vse milejše...

Kaj trkaš . . . ?

Kaj trkaš ob tej pozni uri,
ljubav, poslanka daljnih meni zvezd?
Zatvoril davno že sem težke duri
popotnikom z večernih cest.

Nikomur nočem več odpreti
in tudi tebi vrat odprl ne bom:
nemir prinašaš, nesi ga po sveti,
pokojen je in tih moj dom...!

Karlo Kocjančič / Iz zbirke „Večna plamenica“

Jaz bom umrl . . .

Jaz bom umrl. In senca mojega telesa se napoti v vinograde
na Sabotnjaku.

Tam bom zasanjal blazno-lepe sanje. Potihoma bo trkal mi v
pokoju skržatov spev.

Po svetem nebu krožijo ognjene krogle.

Kako tvoj sladki vcnj, vešelik, žge!

Jaz bom tam sanjal dolge, dolge sanje...